

охорони громадського порядку і державного кордону, йому виплачується одноразова допомога у розмірі від трирічного до п'ятирічного середнього заробітку (залежно від ступеня втрати працездатності) і призначається пенсія по інвалідності відповідно до законодавства. За членами громадських формувань, які потерпіли від злочинного діяння, за винятком випадку заподіяння такої шкоди при перевищенні ними меж необхідної оборони, зберігаються місце роботи (посада) та середня заробітна плата на весь період до відновлення працездатності або визнання їх у встановленому порядку інвалідами. Члени громадських формувань можуть бути застраховані за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів на випадок загибелі або смерті на суму десятирічного середнього заробітку за основним місцем роботи, а в разі поранення, контузії, травм або каліцтва, захворювання чи інвалідності, що сталися у зв'язку з виконанням обов'язків з охорони громадського порядку і державного кордону, — у розмірі від річної до п'ятирічної середньої заробітної плати залежно від ступеня втрати працездатності. Відповідно до п. 49 Типового статуту збитки, заподіяні майну члена формування чи майну членів його сім'ї у зв'язку з виконанням ним обов'язків з охорони громадського порядку і державного кордону, можуть бути відшкодовані за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету з наступним стягненням цієї суми з винних осіб у встановленому законом порядку.

На наш погляд, ефективною платформи взаємодії населення з правоохоронними органами у сфері забезпечення публічного порядку та безпеки є органи місцевого самоврядування, яким в умовах політики децентралізації надано значних можливостей.

Список бібліографічних посилань

1. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : закон України від 22.06.2000 № 1835-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 40. Ст. 338.

2. Про затвердження Типового статуту громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, описів зразків бланка посвідчення і наукової пов'язки члена такого формування : постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.2000 № 1872 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1872-2000-p> (дата звернення: 02.04.2019).

Одержано 05.04.2019

УДК 340

Едуард Олександрович МУЗИЧУК,

студент 2 курсу факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ

(науковий керівник – Лазарєв В. В., кандидат юридичних наук,

доцент кафедри теорії та історії держави і права факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ)

ЩОДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ СУЧАСНОЇ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Лише держава, життєдіяльність якої забезпечується справедливими законодавчими та підзаконними актами, в якій діє принцип верховенства права, функціонує злагоджена система владних інституцій, розвинуте місцеve самоврядування та громадянське суспільство із сталою політичною системою, що підтримується переважною більшістю населення може називатися правовою. Перш за все, слід відзначити той беззаперечний факт, що лише суспільство, яке функціонує у демократичному та дієздатному правовому середовищі може називатися справедливим.

Доцільним є розкриття змісту самого поняття «верховенство права». Узагальнена думка вітчизняних і зарубіжних науковців та фахівців права сходиться у тому, що під цим терміном варто розуміти підпорядкованість законам держави усіх без винятку суб'єктів суспільних відносин. Тобто, мається на увазі, що не дивлячись правовий, соціальний, економічний чи політичний статус суб'єкта правовідносин (певну фізичну особу чи установу або організацію) він зобов'язаний виконувати приписи національного законодавства.

З іншого боку варто підкреслити, що навіть у країнах з тоталітарними та авторитарними режимами існує величезна сила тих законів, яким усі підпорядковуються. Проте, ці закони направлені зовсім не на досягнення спокою, миру, та благополучного існування системи

справедливих взаємовідносин між усіма суб'єктами у суспільстві. Тобто так звані «закони» жодним чином не скореговані на захист особистих прав, свобод та інтересів людини і громадянина в такій державі. Навпаки, у тоталітарних режимах законодавство реалізується по-іншому. Авторитарна та, як правило, корумпована владна верхівка у таких країнах, захопивши владу незаконно привласнює національні ресурси, порушує законні свободи, права та інтереси населення. І ті ж «закони» при такому державному та політичному устрої обернені як раз саме проти громадян цих самих країн, власне проти самого ж населення. І тому стає очевидним, що за таких умов в державі існуватимуть свавілля та безкарність осіб, які знаходяться при владі, і які, у свою чергу, матимуть для майбутнього такої країни жахливі наслідки.

Яскравим прикладом такої авторитарної країни є Російська Федерація, що є так званою «спадкоємицею» колишніх деспотичних та тиранічних режимів, таких як: Велике князівство Московське, утворене у результаті численних сутичок у часи Київської Русі. Ну і звичайно наступники Московського князівства у вигляді Московського царства, Руського царства, а потім й Російської імперії. Спільною рисою між усіма цими державними утвореннями є те, що усі вони без винятку були самопроголошеними. Тобто вони самі себе прославляли, самі себе звеличували та надавали собі почесні. Доречним буде порівняти їх у цьому сенсі із нинішніми самопроголошеними «квазіреспубліками» «ДНР» та «ЛНР», які підтримуються російським керівництвом. Іншими спільними рисами між московськими державами були такі суттєві недоліки як: тотальна корупція, свавілля можновладців, та широко розповсюджена бідність майже серед усіх верств населення. А фундаментом таких недоліків і страждань населення тих самих державних утворень були не більш і не менш як абсолютно повна відсутність не те що правової держави, а хоча б якогось натяку на неї. Корумпована владна верхівка у таких випадках мала безпрецедентну можливість впливати на усі процеси в державі та захищати своє, здобуте злочинним шляхом майно. Цілковито об'єднуючи усю повноту законодавчої, виконавчої та судової влади, самопроголошена «еліта Російського царства» могла з легкістю контролювати загальний стан справ у державі. Робила вона це із допомогою декількох способів. Зокрема одним із таких було прийняття безлічі усіляких «законів», «указів» та «маніфестів», у яких йшлося про численні зменшення, скорочення і придушення основоположних прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина.

Підсумовуючи вищенаведене, можна впевнено відзначити, що у разі, коли закони в державі повністю залежать від політичних кіл, які цілковито узурпувавши владні повноваження, продовжують їх утримувати будь-яким способом, використовуючи усю міць державного апарату країни – говорити про правову державу не приходится.

Російська Федерація була приведена у приклад так званого «антоніма» правової держави через декілька характерних причин. Однією з таких є відносна близькість цієї країни до наших кордонів, високий рівень усвідомленості українців про російські: мову, культуру, поведінку та ментальність. Така усвідомленість дає нам змогу робити об'єктивне порівняння між рівнем життя, станом дотриманості владою прав і свобод у нашого північно-східного сусіда та аналогічними критеріями життєдіяльності громадського суспільства на заході від України. Де в свою чергу, відразу, особливо на різкому контрасті з Росією, відчувається та кидається в очі безспірно дуже високий рівень життя тутешнього населення, високі рівні стандартів праці, стає помітним величезний грошовий «запас міцності» та усі підстави для національного розвитку та майнового благополуччя. А усього цього не існувало б без однієї, надзвичайно важливої риси, а саме – по справжньому правової та демократичної держави де не лише проголошуються а й охороняються та захищаються права фізичних та юридичних осіб. Лише безумовне дотримання законодавчих актів держави усіма суб'єктами правовідносин принесе країні злагожене та величне існування, яке можливе лише у тому разі, коли закони справедливі, направлені на недопущення панування одного соціального прошарку над іншим, чесна та незалежна судова система яка завжди готова захищати усіх без винятку.

Одержано 05.04.2019